

שבת
נחמו!

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קזואס שליט"א

ביחד

כוח הסבל של האשה גדול יותר

• כמה זמן אבא מסוגל לשמוע בכי של ילד? ... מושיקו חזר מהגן, נכנס הביתה ו... זרק את התיק, קשקש על הקיר, בעט באחיו וצבט את אחותו... בשעה 4 אחה"צ הוא ביקש מאמו: אמא, תני לי במבה... במבה?! היא ענתה, בומבה... אז אני אבכה... - אז תבכה!... משעה 4 עד שעה 6 הוא הלך אחריה כמו זנב, כשהוא בוכה בלי דמעות: אההה... אההה... ולא קיבל! אבא הגיע הביתה והתיישב על הכורסא. פנה אליו הילד ושאל: אבא, אתה נותן לי ופלה או לא? והאבא (מהפחד) ענה: מי אמר שלא... אז הילד אמר: אז תיתן... והאבא ענה: אז תיקח... ואז נשמע קול ממעמקי הבית: לאאאא... הילד התמלא דמעות והאבא לחש לו: אל תבכה, כשאמא תישן תקבל... הוא לא מסוגל לעמוד בלחצים.

• יום שישי, 2 בצהריים. הבעל חזר מהעבודה, נכנס הביתה ולא האמין למראה עיניו. אשתו לבושה בבגדי שבת, הבנים לבושים בווסטים עם פפיונים ונעלי לכה, והבנות לבושות במלמלות. החמין כבר מונח על הפלטה והבית שטוף... הוא שאל את אשתו: מה קרה? עוד לא שבת... והיא ענתה: שכחתי לספר לך... נרשמתי לקייטנת אמהות, ואני חוזרת במוצ"ש. הילדים רחוצים ולבושים, הבית שטוף, האוכל מוכן, כל מה שנשאר לך לעשות זה רק להאכיל אותם בזמן... ביי... הוא הסתובב וראה חמישה ילדים נעים לכיוונו... כמה זמן לדעתכם הוא יחזיק מעמד? הוא אומר לעצמו: מה, כל השבת אני אחליף לו? כל השבת אני אתן להם לאכול?... אחרי כמה דקות הגיעה ניידת טיפול נמרץ... הוא שכח שאשתו מחליפה ומטפלת ונותנת לכולם לאכול כל החיים. יש לה כח התמדה מדהים.

• אמרה אשה לבעלה: איציק, יש לי חוס, אני חולה... הוא הביט בה ואמר בהחלטיות: אין לך חוס! את בריאה! וחוף מזה נראה לי שאת נהנית להיות חולה... והיא שאלה: אז למה אני אדומה?... והוא ענה: השתזפת, יש שמש, משתזפים. היא הוציאה מד חוס והראתה לו שיש לה 40 מעלות ואמרה לו: אתה רואה... אני חולה, אני הולכת לנוח... היא לא הספיקה ללכת שלושה צעדים והוא אחריה: את יודעת, גם לי יש כאבי גב, כבר שבועיים, לא סיפרתי לך, תקראי לאמא שלך, שתעזור לשנינו...

למה זה קורה לו? האיש שכלי, והוא עושה חשבון פשוט: אם היא חולה, הבית נופל עלי... לכן אני חולה למפרע...

זו הסיבה שאשה נקראת 'עקרת הבית', כי היא עיקר הבית. ואם היא רוצה... היא עוקרת את הבית... הגבר, נראה שרירי, חזק, מוצק, גדול, ויש לו קול עבה ומפחיד, אבל כשהוא שומע 'האו...!' הוא נבהל ובורח... והיא, מתרוממת כמו בולדוזר ומזיזה את הבית. איזו אשה נפלאה קיבלנו! כמה הערכה והערצה (מסמן הסגנון) עלינו להתמלא כלפי נשותינו.

פרשת השבוע

תפילה בכוונה

"וַיִּתְחַנֵּן אֶל ה' בַּעַת הַהוּא לְאמֹר" - משה רבינו התפלל 515 תפילות כדי שהקב"ה ימחל לו ויתן לו להכנס לארץ ישראל. מאופן התפילה שמשוה רבינו התפלל לומדים כמה הלכות יסודיות וחשובות בענייני התפילה. נחלק את הפסוק לארבעה חלקים:

א. וַיִּתְחַנֵּן - שתהא תפילתך תחנונים. כשעומדים לפני המלך ברוך הוא צריך לסדר את הבקשה בלשון תחנונים. הסיבה היא שהקב"ה לא חייב לברואיו כלום. הוא ברא אותנו להיטיב לנו באחריתנו בחיי העולם הבא. כמו שאמר הנביא ירמיה במגילה (איכה ג' לט'): "מִה יִתְאַוֶּן אָדָם חַי נֶגֶר עַל חֲטָאוֹ" דרשו חז"ל: מה יתאונו אדם - די לו שהוא חי. כמו אצל בשר ודם, כאשר הבן מסדר ומבקש בלשון תחנונים זה מרכך את האבא, כך גם אצל הקב"ה. זאת ועוד, ואתחנן מלשון מתנת חנם. כשאנו מבקשים מהקב"ה זה אף על פי שלא מגיע לנו, אלא רק בבחינת מתנת חנם. ואם נחשוב על כך נוכל להתחנן יותר.

ב. אֶל ה' - דע לפני מי אתה עומד. כשמתפללים אסור לשכוח ששכינה כנגד פנינו. והראיה לכך מלשון הברכות ברוך אתה ה'... מדברים אליו ויתברך בגוף שני, נוכח. והעומד לפני המלך צריך לשים לב שמלבושיו יהיו נקיים, ולצורת העמידה שתהיה בהכנעה. כתב הבן איש חי שגם כאשר אדם כורע במודים לא יביט במנעליו לראות אם הם נקיים, וכד'. וכן כתב השולחן ארוך, שלא לרמוז תוך כדי תפילה, לא לסמן בתנועות, וכל שכן שלא להציץ במכשיר הסלולרי.

ג. בַּעַת הַהוּא - שהתפילה תהיה בזמנה. להתפלל שחרית עד סוף זמן תפילה, מנחה עד השקיעה ולא אחריה, וערבית מצאת הכוכבים, ואותם זמנים הם שעות רצון לקבלת התפילות, ובזמנים האחרים הן 'דיעבד' ולא לכתחילה, ותפילה שאינה בזמנה לא כל כך מקובלת.

ד. לְאמֹר - שהתפילה תהיה ברורה ומובנת. לחתוך את המילים בשפתיים. כשעומדים לפני מלך צריכים לומר מילים ברורות ולא בערך. ואף על פי שהמלך ברוך הוא יודע מה רצוננו צריך לבקש בקשות ברורות. המדרש מביא משל לאדם שהיה מהלך בדרך ומדוחק הדרך נקע את קרסולו. נשא עיניו למרום וביקש: 'הלוואי והיה לי חמור'. תוך זמן קצר עבר לידו רומאי אחד שאתונו המליטה עיר, ואמר לו: טול עיר זה על כתפך ושא אותו איתי לעיר. אמר: תפילתי נשמעה רק שלא פירשתי אם לרכוב או להרכיב.

"רַק הַשְּׁמֵר לָךְ וְשִׁמְרֵךְ נִפְשֶׁךָ מֵאֵד פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ וְפֶן יִסְוּרוּ מִלְּבָבְךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ" - בפסוק זה ישנו דבר שלא נמצא בשום מקום בתורה. כמות האזהרות וההגבלות חסרת תקדים. נשים לב למילים המזהירות: רַק, הַשְּׁמֵר לָךְ, וְשִׁמְרֵךְ נִפְשֶׁךָ מֵאֵד, פֶּן תִּשְׁכַּח, וְפֶן יִסְוּרוּ מִלְּבָבְךָ. התורה יצאה מגדרה כדי להזהיר אותנו ואת הדורות הבאים שלא לשכוח את מעמד הר סיני, "יום אֲשֶׁר עָמַדְתָּ לְפָנַי ה' אֱלֹהֶיךָ בְּחָרְבֵךְ". וכל כך למה? כי בלי תורה ובלי מעמד הר סיני אין כלום.

למדנו שבלי גדרים וציוויים ברורים, מהמקור המוחלט של האמת האבסולוטית שהוא הקב"ה נפרצים כל הגדרים: "איש את רעהו חיים בלעו". לצערנו הרב, למרות כל האזהרות והסייגים מעמד הר סיני נשכח אצל המון העם, והתחילו לנטות אחרי ההבל והסברות המשובשות של המדענים שנאמר "וַיִּלְכְּוּ אַחֲרֵי הַקֶּבֶל וַיִּהְיוּ".

כתב הרב דסלר מהם התוצאות ההרסניות של שכחת התורה ועזיבתה. הן החיים מתמוטטים והמנוחה ושלווה החיים הסתלקו לגמרי... הבהילות גוברת השחיתות ורציחות גוברות איש נשמר מאחיו ואין בטחון ומנוחת הנפש מסתלקת... עכשיו אנחנו מבינים מדוע התורה יצאה מגדרה בכמות האזהרות שלא לשכוח את מעמד הר סיני.

שבת שלום - אבנר קזואס

טיפש עם רגל גדולה נכנס לחנות נעליים על מנת לקנות נעל, הלה בוחן בקפידה הרבה זוגות נעליים, עד שמדד את אחד המנעלים שהיה זרוק על הרצפה ואמר: "סוף סוף מצאתי את מבוקשי, נעל טובה נוחה ויפה". אומר המוכר במבוכה: "אדוני זאת הקופסא..."

ביתנו

התמודדות עם חוצפה

לחוצפה יש כח גדול להפעיל לחץ ולשנות מהלכים. החוצפה היא התנהגות פסולה שאסור להיכנע לה, כי היא תלך ותגדל ולא יהיו לה מעצורים. לשם כך עלינו לפעול בשני שלבים - בלימת חוצפה. עקירת החוצפה.

לפניכם דוגמא טיפוסית לחוצפה המתרחשת בבית: מושיקו חזר בשעה 13:30 מהלימודים. הוא נכנס למטבח ואמר לה: "אמא, את טיפשה..."

נציג לפניכם מספר תגובות של אימהות, וכולן אינן נכונות. אמא מס' 1: היא שמעה את המילה 'טיפשה' הסמיקה השתעלה גיחכה וזהו. פעולה זו מעידה על מבוכה וחוסר אוניס מול החוצפה ואינה נחשבת תגובה כלל.

אמא מס' 2: אמרה לעצמה: זה דור כזה, אין מה לעשות כולם ככה... גם זו פעולה לא נכונה, ואני קורא לפעולה כזו 'בת יענה'.

אומרים שכאשר הבת יענה רואה שהאריה מתקרב, ולברוח או להתמודד היא לא מסוגלת, אז היא טומנת את ראשה בחול. מה היא מרוויחה? היא מתעלמת מהבעיה בתקווה שהסכנה תחלוף...

אמא שמגיבה לחוצפה בצורה הזו, זו רק שאלה של זמן מתי הילד

יתחיל לתת לה הוראות והחוצפה תצא מכלל שליטה. אמא מס' 3: שמעה את המילה 'טיפשה', ואמרה לילד: חמודי, לאמא לא אומרים טיפשה, מתוק שלי. גם זו תגובה לא טובה, ממתי אומרים מילות חיבה לילד שאומר לנו דברי גנאי? זה רק מעודד אותו להמשיך. אמא מס' 4: פנתה אל הילד ואמרה לו: אני מבקשת ממך לדבר יפה. הילד אומר בלבו: בקשתך לא נענתה.

אמא יקרה, מחוצפן לא מבקשים, על חוצפן פוקדים. לבקש את יכולה בתפילה בזמן הדלקת נרות שבת, או בתפילה בכותל המערבי, אבל כשרוצים לבלום התנהגות כזו צריכים להיות חדים וברורים.

אמא מס' 5: פנתה בכעס אל הילד ואמרה לו: ואתה טיפש מטופש! הרי לפנינו ילד שניצח את אמא והחזיר אותה מגיל 40 לגיל 7. עד כדי כך שהיא ענתה לו בצורה ילדותית. גם זו שגיאה.

אמא מס' 6: שמעה את המילה 'טיפשה', נגבה את ידה, ניגשה אליו וסטרה לו. זוהי שגיאה חמורה. מי שחושב שנוכח להגיב או שאפשר לחנך ילד על ידי סטירה, טועה בחינוך ויכול להפסיד את הילד לגמרי. זוהי תגובה אלימה שאנו שוללים אותה מכל וכל.

הרי לפנינו 6 אימהות שכל אחת הגיבה אחרת וכל התגובות אינן נכונות.

סיפור לשבת

המקובל הגאון הרב אליהו מני זצוק"ל

עלה לארץ בשנת ה'תרע"ו מיד הצטרף לחסידי 'בית א-ל'. אוויר עיר הקודש לא התאים למצב בריאותו ובריאות ילדיו, ושכב ימים רבים על ערש דווי, עד שרופאיו פקדו עליו להחליף את משכנו והוא עבר בשנת לחברון. דאג לייסד בית-מדרש. לאחר הסתלקות רבה של חברון (ר' משה פריה) התמנה לרב העיר ושימש כ-14 שנים ללא משכורת ונשא במשרה לשם שמיים.

לאחר התרחבות משפחתו נאלץ לקבל משכורת למחיתו. הקים בית-כנסת 'בית יעקב' בו התפללו לפי כוונות ומנהגי המקובלים בישיבת 'בית א-ל' בירושלים. כאשר פרצה בעיר מגיפה עבר מבית לבית לטפל בחולים וביתו היה היחיד אליו לא הגיע המגיפה. הסתגף רבות מרובים וקשים ובשינה על מחצלת ללא מצע, כשאבן למראשותיו - כסימן על צערו על גלות השכינה.

איבד את מאור עיניו והצטער מאוד על העדר לימוד התורה. למרות שהקריאו לו מהספרים טען כי אינו דומה שמיעה לראיה. לאחר 42 שנים הגיע אליו אדם בלבוש כפרי ואמר לו כי באפשרותו לרפא את עיניו אם ישלם ממון רב. רבינו הסכים לשלם כל סכום אך לאחר שיתרפא, כעבור שלושה ימי טיפולים חזר מאור עיניו. הרב ביקש לשלם למרפא אך עקבותיו לא נודעו. נפטר בח' תמוז ה'תקנ"ט. חי כ-81 שנים. ציונו בחברון. בהלווייתו השתתפה כל העיר חברון, יהודים וערבים. בנו ר' סלימאן מנחם כיהן אחריו כרבה של חברון. ערבים שהאמינו שרבינו היה "וויליי" (קדוש) ורק למראית עין היה יהודי, ביקשו להעביר את גופו מקבורתו למקום שבו קבורים הערבים את קדושיהם. יהודי חברון נאלצו לשמור את מצבתו משך חודשים רבים.

משחר נערינו, שאף רבינו לעלות לארץ ישראל ולחונן את עפרה. ואכן, לאחר שהיה אחד מהאריות שבחבורת הגאונים המקובלים בבגדד, נטל את רעייתו הצדקת, אחות רבו הגדול, ואת שלושת ילדיו, ושם פעמיו לארץ. הוא הצטרף לאורחת גמלים שחצתה את המדבר. יום שישי, ערב שבת קודש, ורבינו פנה למדריכי האורחה וביקשם לשבות במדבר. הם הביטו בו בתימהון. סביב סביב רק חול וחול, חול לוחט ושממה. מי יסכן את עצמו לשבות כאן יום תמים. ובכלל, המים והמזון מחושבים למסע מתמיד, אין הם ערוכים לפיגור של יום.

"אבל לפני שיצאנו לדרך התניתי עמכם שנשבות במדבר!" זעק ר' אליהו. מנהיג השיירה גיחך: "אמנם כן, רבים היהודים המתנים עמנו כן, ואנו מסכימים, ולבסוף ממושיכים אנו בדרכנו והם מתלווים אלינו בליט ברירה בנימוק של פיקוח נפש כיוון שמסוכן מאוד להישאר לבד במדבר, שודדים ורוצחים מסתובבים באזור, ולעיתים קרובות אורבים לשיירות". ואכן, היה בכך משום סכנת נפשות, ופיקוח נפש דוחה שבת, אבל ר' אליהו לא ויתר, הוא נשאר בלב הישימון יחד עם אשתו ושלושת ילדיו.

מדרך האורחה לא התלבט בבעיות מצפון. והפקירם לנפשם. השיירה המשיכה בדרכה. ליל שבת, רבי אליהו קידש על היין מעל שולחן החול, עליו נפרשה מפה צחורה. קולות הזמירות ששר לו ביללת תנים ונהמת המדבר וסופת החול לא העיבה על טעם מאכלי שבת. מיד במוצאי השבת הבדיל רבי אליהו, ובאישון לילה החל לצעוד עם אשתו ובניו בעקבות השיירה.

מה היו סיכוייהם להשיג בצעד את שיירת הגמלים שהשיגה אותם מהלך יום שלם? אך הנה זה פלא, לפנות בוקר השיגו את השיירה! אין זאת אלא שארעה להם קפיצת הדרך! בכבוד ובמורא התקבלו על ידי נוסעי השיירה והגיעו בשלום למחוז חפצם, לעיר קודשנו ירושלים.

מובא בספר 'יששכר וזבולון', על רבינו, שלמד בצוותא עם החכם רבי ניסים עיני זצ"ל בבגדד לפני עלותו לא"י. הם למדו בספר "דברי שלום" של נכד הרש"י זיע"א והתקשו בדבריו, לא הבינו כיצד הסביר את דברי סבו הגדול. אמר רבי אליהו מני, שנראה לו שהרב "דברי שלום" לא הבין את דברי סבו, רבינו שלום שרעבי זצ"ל.

לאחר אמירה זו, הרב אליהו מני החל צועק בקול מר, בלי יכולת להוציא מפיו מילה, ובכה בכי תמרורים. לאחר ארבע שעות היכה בידו על ליבו כאומר "חטאתי", והתרפא. כאשר שאלוהו מה היה סיפר שהרש"י הקדוש התגלה אליו ואמר לו: "מה כוחך לדבר על נכדי שלא הבין את דברי, אתה הוא שלא הבנת אותם!" ועד שביקש מחילה, ושלח לו.

ובהקדמת ספר 'זכרונות אליהו הוסיף, שהרש"י הודיעו שימות בחטאו זה, ולא יתכפר לו עליו! בכה רבינו והעתיר, עד שהרש"י הסכים למחול לו, בתנאי שיקרא את שם בנו העתיד להיוולד לו בשמו. וכך היה, הרבנית ילדה בן ונקרא 'שלום', ע"ש הרש"י זיע"א! (פניני עין חמד)

"אין זוג לא מוצלח, יש זוג לא מודרך"

האם יש לכם מריבות וויכוחים?
מרגישים שאינכם מתאימים?
הילד שלכם מתחצף?

לייעוץ בנושא שלום בית, חינוך ילדים,
הדרכת חתנים/כלות עם יועצים זוגיים מוסמכים של
ארגון ביתנו החדש הפרוסים בכל רחבי הארץ

חייגו עכשיו - 1599-59-39

